

SCI-CONF.COM.UA

**SCIENCE AND TECHNOLOGY:
PROBLEMS, PROSPECTS
AND INNOVATIONS**

**PROCEEDINGS OF VII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
APRIL 13-15, 2023**

**OSAKA
2023**

SCIENCE AND TECHNOLOGY: PROBLEMS, PROSPECTS AND INNOVATIONS

Proceedings of VII International Scientific and Practical Conference

Osaka, Japan

13-15 April 2023

Osaka, Japan

2023

UDC 001.1

The 7th International scientific and practical conference “Science and technology: problems, prospects and innovations” (April 13-15, 2023) CPN Publishing Group, Osaka, Japan. 2023. 498 p.

ISBN 978-4-9783419-1-4

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Science and technology: problems, prospects and innovations. Proceedings of the 7th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Osaka, Japan. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/vii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-science-and-technology-problems-prospects-and-innovations-13-15-04-2023-osaka-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: osaka@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 CPN Publishing Group ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

VETERINARY SCIENCES

1. *Аль Хатіб Момен О., Грінченко Д. М.* 11
ІМУНОСТИМУЛЯЦІЯ ПРИ ЛЕПТОСПИРОЗІ СОБАК

BIOLOGICAL SCIENCES

2. *Korzhov Ye. I.* 17
ENVIRONMENTAL ASPECTS OF THE KAKHOVSKA
HYDROELECTRICAL POWER STATION RECONSTRUCTION IN
THE POST-WAR PERIOD
3. *Синьчук Д. О., Погоріла І. О.* 24
МУКОВІСЦИДОЗ

MEDICAL SCIENCES

4. *Belikov O. B., Belikova N. I., Sorokhan M. M., Belikova L. O.* 28
FUNCTIONAL REHABILITATION OF PATIENTS AFTER
RESECTION OF EDENTULOUS MANDIBLE
5. *Borodata N., Hresko Mar., Hresko Mykh.* 36
МАТКОВІ КРОВОТЕЧІ У ЖІНОК ПРЕМЕНОПАУЗАЛЬНОГО
ВІКУ, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА
6. *Protsak T., Marchuk O., Vatecyk M., Zabrods`ka O.* 42
NEW INFORMATION ABOUT HEART MORPHOFUNCTIONAL
CHARACTERISTICS
7. *Shulzhenko T., Hresko Mar., Hresko Mykh.* 47
MENOPAUSE - PATOPHYSIOLOGICAL ASPECTS
8. *Stanska O., Hresko Mar., Hresko Mykh.* 52
КОРЕКЦІЯ КЛІМАКТЕРИЧНИХ РОЗЛАДІВ, ЗАСТОСУВАННЯ
ГОРМОНАЛЬНИХ ТА РОСЛИННИХ ПРЕПАРАТІВ
9. *Zbozhna M., Hresko Mar., Hresko Mykh.* 56
МЕНОПАУЗА ТА ЇЇ НАСЛІДКИ
10. *Zvarych T., Hresko Mar., Hresko Mykh.* 62
ABDOMINAL-VISCERAL OBESITY AS A MAIN REASON OF
METABOLIC SYNDROME IN PREMENOPAUSAL WOMEN
11. *Барткова І. Р., Старікова Є. А., Пустова Н. О.* 67
ЯК ВПЛИВАЄ МИТТЯ ТІЛА НА СТАН ШКІРИ
12. *Бобро Л. М., Марченко А. С., Белічко О. О., Слищенко Р. В.* 71
КОМОРБІДНИЙ ПЕРЕБІГ ЦЕЛІАКІЇ І ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ
1 ТИПУ
13. *Лакуста І. І.* 74
ЕМБОЛІЯ АМНІОТИЧНОЮ РІДИНОЮ: ОГЛЯД
РЕКОМЕНДАЦІЙ ТА КЛІНІЧНИХ ПРОТОКОЛІВ
14. *Мінухіна Д. В., Пономаренко О. В.* 79
РОЛЬ ІМУННОЇ СИСТЕМИ В РОЗВИТКУ ПУХЛИН

49. *Чекмарьова Н. Г., Хаджинов В. А., Матлахов М. В., Присяжна М. К.* 303
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

50. *Лахтадир Т. В., Турбал Л. В., Камінський Р. Ф., Дуда О. В.* 309
АРТ-ТЕРАПІЯ ДЛЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
51. *Лук'янченко В. В.* 314
ОСОБЛИВОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
52. *Туриніна О. Л., Клименчук Д. А.* 323
ПСИХОЛОГІЧНІ ТРАВМИ ВІЙНИ: ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ІНТЕРВЕНЦІЇ В КЛІЄНТІВ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ РОЗЛАДОМ
53. *Туриніна О. Л., Олійник Т.* 332
КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК СПОСІБ ПОДОЛАННЯ ТРИВОЖНОСТІ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

ART

54. *Ostrovskaya M. V.* 336
ART PROJECT THROUGH THE PRISM OF SEMANTIC COMPONENTS
55. *Бідненко А. О., Романенкова Ю. В.* 339
ДИЗАЙН ТА АЙДЕНТИКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ
56. *Дубова Д.* 344
ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНДІЙСЬКОЇ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ВИСТАВИ БХАРАТАНАТЪЯМ
57. *Клименко К. М.* 348
ВІДТВОРЕННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ТРАДИЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ЗАСОБАМИ НАРОДНОГО ТАНЦЮ
58. *Молинь В. Д., Величко І. В.* 352
МОТИВИ РАЙСЬКИХ ПТАХІВ У ЮВЕЛІРНИХ ПРИКРАСАХ КИЇВСЬКОЇ РУСІ ЯК ДЖЕРЕЛО ТВОРЧОСТІ У КВАЛІФІКАЦІЙНІЙ МАГІСТЕРСЬКІЙ РОБОТІ

HISTORICAL SCIENCES

59. *Малініна А. Ф.* 359
ТЕХНОЛОГІЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ГОНЧАРНИХ ВИРОБІВ «СЕРЕДНЬОЇ НАДДНІПРЯНЩИНИ» (ФОНДОВА КОЛЕКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОГО МУЗЕЮ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ ТА ПОБУТУ УКРАЇНИ)

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА
РОЗВИТКУ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ**

Чекмарьова Наталя Григорівна,
канд.наук з фіз.вих. та спорту, доцент

Хаджинов Валерій Анастасійович,
канд. пед.наук, доцент

Матлахов Михайло Валерійович,
ст. викладач

Український державний університет науки і технологій
м. Дніпро

Присяжна Марія Константинівна
викладач

Дніпровський національний університет ім. О. Гончара

Анотація. У статті показано роль психології спорту, основні її цілі та завдання. Розкриті питання щодо соціально-психологічних особливостей у спортивній команді, описані фактори сумісності членів спортивної команди, роль психологічного клімату у команді.

Ключові слова: психологія спорту, спортивна команда, психологічний клімат, спортивна група, колектив, спорт, змагання.

Психологія спорту як наука вивчає закономірності психічної діяльності окремих людей і колективів у процесі спортивної діяльності. Основне завдання психології спорту – дати наукове обґрунтування раціональних засобів і методів фізичного виховання і спортивного тренування. Головними цілями психології спорту є вивчення психологічних закономірностей формування у спортсменів і команд спортивної майстерності та якостей, необхідних для участі у змаганнях та досягнення найкращого результату, а також розробка психологічно обґрунтованих методів тренувань і підготовки до змагань [1]. Питання соціально-психологічних особливостей у команді цікавлять багатьох вчених. Будь-яка спортивна команда може зіштовхнутися з труднощами психологічного

клімату на шляху свого становлення та майбутніх перемог. Вони виникають внаслідок неоптимальних рішень щодо тренувальної та змагальної діяльності, комплектації несумісних членів команди, їхньої підготовки тощо. Згуртованість єдиної команди досягається наявністю єдиної мети - перемоги. Спортсмени проводять багато часу разом на тренуваннях, тому система відносин повинна приносити почуття задоволення від перебування в такому колективі. Великий вплив на формування міжособистісних стосунків у команді робить діяльність тренера [2, 3].

Створити хороший соціально-психологічний клімат у спортивному колективі, підібрати команду так, щоб всі її члени не тільки успішно взаємодіяли на полі чи майданчику, а й гармоніювали між собою як особистості, побудувати правильні взаємини в колективі – велике мистецтво і велика психолого-педагогічна праця.

Саме тому проблема формування сприятливої атмосфери у команді є важливою і практично значущою. Тому у нашій статті ми розглянемо основні психологічні проблеми, які можуть виникнути між членами спортивної команди, їх причини та сутність. Покажемо основні стадії розвитку спортивного колективу, фактори впливу на психологічний клімат у команді.

Спортивна команда - це завжди спортивна група. Спортивній групі притаманні всі ті соціально-психологічні закономірності, які властиві малим групам. Подібно будь-якій малій групі, спортивна команда характеризується міжособистісними стосунками її членів. Ці стосунки можуть бути формально чітко регламентовані контрактом з клубом або бути практично несуттєвими, наприклад, у командах, які створюються з гравців під час відпочинку. Варто виділити хоча б три види формальних стосунків: жорсткого членства, помірно структурованого членства та вільного членства. Прикладом першого є професійні команди, прикладом другого - шкільні команди, прикладом третього - команди з відпочиваючих, групи випадкових людей під час масових культурних заходів.

З іншого боку, між членами команд можуть бути неформальні, дружні,

товариські стосунки та гарне ігрове розуміння, яке вироблене роками тренувань, і саме ці стосунки будуть складати основу взаємодії під час гри.

У даному випадку критерієм взаємодії може бути прояв симпатій або антипатій, ступінь реалізації суб'єктивних, неформальних стосунків, емоційного переживання спортивних ситуацій [4].

Симпатія - це стійке схвалене емоційне ставлення та відповідна поведінка на основі збігу поглядів, інтересів, моральних ідеалів.

Антипатія - це стійке неприязне, несхвальне емоційне ставлення та відповідна поведінка на основі не збігання поглядів, інтересів, моральних ідеалів.

Специфіка виду спорту або змагальної вправи може вимагати від учасників змагань або співробітництва, внесення свого вкладу в успіх команди (як у стрільбі, метаннях, стрибках, естафетах), або взаємодії (як в баскетболі, хокеї, футболі, волейболі). При цьому головною умовою взаємодії стає відповідна ступінь організованості команди. Якщо для перемоги у лижній естафеті досить проявити індивідуальну майстерність та бажання успішного виступу усіх членів команди, то для перемоги у більшості спортивних ігор або з інших видів змагань в екіпажах цих факторів може бути недостатньо.

Кожний колектив проходить декілька стадій розвитку – становлення, найвища форма розвитку і згасання.

Під час становлення вже скомплектована команда у результаті селекції та моніторингу інформації про вчинки, погляди, цілі, особистісні якості членів команди формує групи однодумців із своєю кооперативною системою цінностей і міжособистісних відносин.

Зазвичай найвища форма розвитку супроводжується загальним піднесенням настрою у момент успішного виступу, але триває вона недовго.

Згасанню сприяє загальний спад напруженості, мобілізаційної готовності, мотивації після закінчення змагань. У команді спостерігається значне зниження впливу психологічного клімату на ефективність тренувальної та змагальної діяльності [5].

Часто всі спроби тренера команди включити якогось гравця у певне поєднання з іншими гравцями (ігрову ланку) стають неуспішними, хоча в іншому поєднанні цей же гравець показує добру злагодженість та взаєморозуміння з партнерами. У першому випадку відсутня, а у другому має місце психологічна сумісність даного спортсмена з іншими членами команди. Тільки при наявності такої згуртованості гравець може показати у сумісній діяльності всі свої позитивні індивідуальні якості.

Сумісність членів спортивної команди обумовлена такими факторами:

1. Наявністю у спортсменів функціональної сумісності, тобто психологічних та психофізіологічних даних, які полегшують колективну ігрову діяльність.

2. Характером міжособистісних стосунків, що склалися між членами команди. Дружба, згуртованість спортивного колективу, без яких неможливі досягнення у спорті, визначаються сумісністю в особистісному аспекті (установки, почуття, звички, спрямованість особистості, моральні принципи тощо).

Багато тренерів, ураховуючи цей важливий факт, добиваються високої зіграності команди враховуючи не тільки ігрові та психологічні особливості спортсменів, але і їх особистісні якості.

В умовах сучасного розвитку спорту управління та керівництво командою з боку тренера неможливе без урахування факторів сумісності членів команди. При цьому розрізняють психофізіологічні та соціально-психологічні фактори сумісності.

Під психофізіологічною сумісністю розуміють відповідність людей одних одним за віком, рівнем фізичного та сенсомоторного розвитку, за ступенем підготовки, тренуваності, за проявом основних властивостей нервової системи тощо. Отже, психофізіологічна сумісність залежить від багатьох факторів: це і чисто фізичні та фізіологічні особливості (ріст, сила, витривалість, здоров'я тощо), це і особливості процесів сприймання, мислення, уваги, пам'яті, емоцій та ін.

Соціально-психологічна сумісність базується на загальних цілях, інтересах та установках членів спортивного колективу, на єдності ціннісних орієнтацій та спрямованості особистості членів колективу, на особливостях соціального типу поведінки, на ставленні до виконуваної роботи, до товаришів по команді тощо.

Проаналізувавши вище викладене, можна сказати, що для сприятливого розвитку психологічного клімату спортивної команди властиві: групова згуртованість, високий рівень професійної підготовленості гравців, своєчасність вирішення конфліктних ситуацій у колективі, дружні відносини між тренером і членами спортивної команди, колективне обговорення варіантів важливих рішень, критика і самокритика, розподілення винагород за професійні досягнення та ін.

Для несприятливого психологічного клімату колективу властиві: запізнення чи відсутність на тренуваннях, неточне виконання вказівок тренера, часті порушення дисципліни, конфлікти між членами команди і небажання їх вирішення, низька активність при обговорюванні спеціальних питань щодо командної діяльності.

Таким чином, психологічний клімат відіграє важливу роль в успішному тренуванні та досягненні високих результатів з професійної діяльності спортивної команди.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Воронова В.І. Психологія спорту : навч. посіб. Київ: Олімпійська література, 2007. 298 с.
2. Кардялис К., Александровичюте Б. Конфликтность и сплоченность спортивных команд: диагностика и оптимизация межличностных отношений // Психологический журнал. 2005. Т. 26. № 1. С. 71-78.
3. Кондратьев М.Ю., Кондратьев Ю.М. Социально-психологический феномен авторитета и отношения авторитетности в группе // Мир психологии. 2006. № 4. С. 67-76.

4. Ложкін Г.В., Драчук А. І., Костюкевич В. М., Бринзак С. С. Психологічний клімат спортивної команди: навч. - метод. посіб. Вінниця: ВДПУ, 2006. 113 с.

5. Ложкин Г.В. Психологический климат трудового коллектива. Київ: Знание, 1998. 48 с.